

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. n. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kisgazdapárt helyiségénél) félemelet. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

A sziklánál is keményebb gát a népek békeakarata a háborús gyujtogatók előtt

Debrecen dolgozói megválasztották küldötteiket a magyar békekongresszusra

A Nagytemplom óráján fél 5-re fordultak a mutatók és az 5 órára hirdetett küldöttválasztó békegyűlés résztvevőinek első csoportja hangos énekszóval, zászlókkal és transzparenszekkel már megérkezett az Arany Bika előtti térre. Ahogy multak a percek, egyre jobban szaporodott az érkező csoportok száma, egyre sűrűbben hangzottak fel a tömegből az ítémes kiáltások és egyre hangosabban szárnyaltak a pattogó indulók ütemei.

Az Arany Bika nagytermében a hangulat egyre lelkesebbé, egyre izzóbbá vált. Mindenki érezte, hogy hatalmas és szent ügy érdekében gyűltünk össze itt. Minden kimondott szónak súlya van. Minden szó, minden harcos kiáltás a béke mellett: fegyver a kezünkben, melyet egyseggel tömörítve a háborús uszítók ellen szegezzük.

Koreában tédig gázolnak a vérben. De mi nem akarunk háborút! Nem akarjuk, hogy az imperialisták legközelebb a mi fejünk felett gyujtsák meg otthonaink tetejét. A világhatalmi törekvések érdekében nem fogják soha többé népek millióinak vérént ontani.

Ez az elszánt akarat tükröződött vissza minden embernek az arcán. Egy jelszó: a béke nevében egyesült minden ember ezen a gyűlésen és előrevetítve gondolatainkat ott voltak már a budapesti és a Sheffieldi békekongresszuson is.

Most látjuk meg igazán, hogy amiért éltünk eddig a felszabadulás óta, amiért dolgoztunk, milyen drága kincs a számunkra. És akarásunk bármikor tettekre érelődik a béke elszánt védelmében!

Péter János püspök, a béke megvédéséről

Az elnökség megválasztásával vette kezdetét a nagy küldöttválasztó békegyűlés, majd Májkut Tibor, a megyei békebizottság titkára és a megyei békeiroda vezetője nyitotta meg az ünnepséget. Utána Péter János református püspök tartotta meg ünnepi beszédét:

Tisztelt nagygyűlés, kedves hallgatóság! — kezdte beszédét Péter János. — Nagyon drága ügyben vagyunk együtt. Saját életünk, gyermekünk sorsa, hazánk és minden becsületes ember legnagyobb ügyéről: a békéről van szó. Azért vagyunk együtt, hogy szembe nézzünk azoknak a küldötteknek akiket a budapesti békekongresszusra jelöltünk. Szemükbe nézünk és megbízással látjuk el őket, hogy a debreceni lakosság nevében foglaljanak állást a háború ellen.

Péter János püspök beszédét azai folytatta, hogy nem vagyunk egyedül a béke melletti harcok kiállításban. Hiszen napjainkban is a békegyűlések ezren fejezik ki szerle a világon a békehez és küzdelem is érte. A földkerekség lakosságának nagyrésze bizonyítja, hogy ellensége a háborúnak. — A stockholmi békefelhívást 600 millió ember írta alá. A nyugati imperialista országokban is hatalmas tömegek vettek részt a rendőrterror ellen az a lárszi mozgálmában.

Azt a békemozgalmat, melynek nevében mi együtt vagyunk, nem valami jálékos ötlet váltotta ki nem úrés szó, hanem a dolgozók akaratának harcos kifejezése. Egy vékony kizsákmányoló réteg

tagjai képesek olyan gonoszletekre, mint amilyeneket most Koreában készítenek elő ellenünk is. Ezért kell szilárd egységbe tömörülnök a béke erőinek, hogy megakadályozzák az imperialisták gyilkos terveit.

A béke veszélyeztetése közben ül össze az angliai Sheffieldben a béke híveinek világkongresszusa. Ez a hely nemcsak arról nevezetes, hogy az angol hadiipar központja, hanem itt készítették el a munkások a nemzetközi szolidaritás jegyében azt a kardot is, amelyet nagy győzelmiük után a sztálingrádi hősöknek ajánlottak.

Beszéde végén a püspök elmondotta, hogy eddigi eredményeikkel a Szovjetunió baráti segítségével értük el, a Magyar Dolgozók Pártja és Rákosi Mátyás szerető és gondos irányításával. A beszéd végén a hallgatóság hosszantartó, lelkes tapsal tüntette a Szovjetunió, a nagy Sztálin, a Magyar Dolgozók Pártja és szeretett vezérünk, Rákosi Mátyás mellett, a béke ügye mellett.

Jánosi ezredes beszéde

Az ünnepés hangja elcsendült, dr Jánosi Ferenc ezredes szólalt fel.

A világot átfogó békétábor újabb seregszemléjére készül az ország — mondotta. — Erre a seregszemlére választjuk meg debreceni küldötteinket, akik a kongresszuson feltárják a debreceni dolgozók békéért való harcának eredményeit. De nemcsak Debre-

cenben, hanem szerle a világon békét akarnak, a békéért harcolnak a dolgozók. A háborús gyujtogatók előtt sziklánál is keményebb gát emelkedik, a népek békeakarata.

Jánosi ezredes ezután a debreceni békebizottságok kiváló eredményeit sorolta fel, megemlékezett a Vargakertről, ahol a békebizottságok munkájában versenyre hívták a város összes békebizottságait, ugyancsak kimagasló eredményt ért el a békeharcban a vagongyár békebizottsága.

A béke ügye igaz ügy — emelte fel szavát. — De nem elég az igazság. Az igazság mellé fegyver kell, méghozzá jó fegyver. — Ilyen fegyverünk a néphadseregünk, amely készen áll arra, hogy ha kell, élete árán is megvédelmezze édes hazánkat. Mert van már hazánk, van mit védeni: hazát adott a Szovjetunió felszabadító harca. Van hazánk, amely-

ben boldog jövőt építünk a Magyar Dolgozók Pártja és Rákosi Mátyás vezetésével.

Küldötteink

Kedves jelenet következett ezután: Gyenge Gyuszt, a kis négyévs gyereket hallgatla meg a gyűlés közönsége, aki csengő hangocskáján egy verset szavalt. „Békét akarunk!” — ez volt a címe.

Kovács József, a városi békeiroda felelős vezetője felolvasta a magyar békekongresszusra jelölt küldöttek névsorát, minden névhez felzúgott a taps, mutatva, hogy a jelöltek valóban a debreceni dolgozó nép jelöltjei.

Boros Józsefné textilgyári sztahanovista szövönő, Jámor Ilona egyetemi hallgató, Péter János református püspök, Papp Gyula vagongyári mérnök, dr. Schnitzler József orvos, Csige Jánosné dohánygyári munkásné, Szabó István vagongyári esztergályos, Gere Miklós egyéni dolgozó paraszt, Kiss Tamás író, K. Nagy Zsuzsanna, Tompa Imre orvosstan-

Fergeteges taps zúgott fel: Harcolunk a békéért! Megvédjük a békét! — szállt a kiáltás.

hallgató, Kiss József kőművesegéd, Málykut Tibor, a megyei békebizottság titkára, Györfly Albert kiskereskedő, Káljai Erzsébet bútorgyári munkásné, Bánhid Józsefné, az MDP hajdú-bihari bizottságának tagja, Rácz Istvánné, termelőcsoportilag, Herczegh Károly kollégiumi éltanuló, özv. Marinka Istvánné dohánygyári munkásné, Grosz Bertalan kisiparos képviselik a magyar békekongresszuson a debreceni dolgozókat.

A zúgó taps után díszjel harsonai zászlókkal úttörők vonultak be. Szűcs László úttörő üdvözölte a békegyűlés közönségét, majd dr. Thuróczy György-szavata és Boros Józsefné textilgyári sztahanovista felszólalása következett. Málykut Tibor zárószavával és az Internacionálé hangjaival ért véget a lelkes nagygyűlés.

Hatékony harcot, határozottabb eszközökkel az új háborús gyujtogatás ellen

Visinszkij nagy beszéde az ENSZ-ben

Newyork: A Politikai Bizottság október 28-i ülésén folytatják az új háború veszélyének elhárításáról, a népek békéjének és biztonságának megszilárdításáról szóló deklaráció tárgyalását. A J. Visinszkij, a szovjet küldöttség vezetője nagy beszédet mondott, melyet az egész terem feszült figyelemmel hallgatott végig.

Visinszkij kijelentette, hogy a szovjet deklarációtérvezet ellen elhangzott felszólalásokat az a törekvés jellemzi, hogy mindenáron diszkreditálják a szovjet küldöttség javaslatait és egyidejűleg az egész szovjet külpolitikát. — ha kell még a tények elferdítése és meghamisítása árán is. Visinszkij hangsúlyozta, hogy ebben a tekintetben különösen Ausztria, az USA képviselője tűnik ki. Ausztria beszédében szándékosan elferdítette a tényeket, ismét felsorolta a régen megeafolt, hazug kijelentéseket és semmitől sem riadt vissza abban a törekvésben, hogy meghússítsa a Szovjetunió küldöttsége által benyújtott fontos javaslatok nyugati tárgyalását. Eközben nemcsak Ausztriát, hanem a szovjetunió küldöttségének vezetőjét is megpróbálták meggyőzni arról, hogy az új háborús gyujtogatás ellen és még sokkal határozottabb eszközökkel, mint ahogy azt 1947-ben elfogadott határozati javaslat előírta. A deklarációban — mondotta Visinszkij — újabb javaslatok vannak arról, hogy vonják felelősségre azokat akik az új háború propagandájában bűnösök. Visinszkij sok tenyt hozott fel,

amelyek meggyőzően mutatják, hogy az országok egész sorában és mindenekelőtt az Egyesült Államokban a háborús gyujtogatók nem hallgatnak el és hogy az új háború propagandája nem csökken, sőt ellenkezőleg, fokozódik és a béke ügyére egyre veszélyesebb alakot ölt.

Visinszkij leleplezte Spender ausztráliai küldöt rosszindulatú hamisításait: aki azt állította, hogy a nagyhatalmak a háború utáni években folytatott tárgyalásai állítólag semmilyen eredményyel nem jártak. Visinszkij egész sor megállapodást sorolt fel, melyeket 1947-ben és 1949-ben a külügyminiszterek tanácsának moszkvai és párisi ülészakán kötöttek. Az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország azonban kötelezettségeik megszegésének útjára lépve, megműsítették ezeknek az egyezményeknek a végrehajtását.

Az USA, Nagybritannia és az angol-amerikai tömb többi államának képviselői mereven elzárkóztak a szovjet deklarációtérvezet azon indítványa elől, hogy állítsák el az atomfegyvert és létesítsenek szigorú nemzetközi

amelyek meggyőzően mutatják, hogy az országok egész sorában és mindenekelőtt az Egyesült Államokban a háborús gyujtogatók nem hallgatnak el és hogy az új háború propagandája nem csökken, sőt ellenkezőleg, fokozódik és a béke ügyére egyre veszélyesebb alakot ölt.

Visinszkij leleplezte Spender ausztráliai küldöt rosszindulatú hamisításait: aki azt állította, hogy a nagyhatalmak a háború utáni években folytatott tárgyalásai állítólag semmilyen eredményyel nem jártak. Visinszkij egész sor megállapodást sorolt fel, melyeket 1947-ben és 1949-ben a külügyminiszterek tanácsának moszkvai és párisi ülészakán kötöttek. Az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország azonban kötelezettségeik megszegésének útjára lépve, megműsítették ezeknek az egyezményeknek a végrehajtását.

Az USA, Nagybritannia és az angol-amerikai tömb többi államának képviselői mereven elzárkóztak a szovjet deklarációtérvezet azon indítványa elől, hogy állítsák el az atomfegyvert és létesítsenek szigorú nemzetközi

ellenőrzést a tilalom végrehajtására.

Visinszkij rámutatott, hogy az atomenergia fölötti nemzetközi ellenőrzés amerikai terve az államok szuverenitásának megsemmisítését és azt jelentené, hogy az egész atomenergia előállítását alárendelnék az amerikai monopóliumok érdekeinek. Emellett azonban ez a terv egyáltalán nem tételezi fel az atombombák előállításának megtiltását. Nekünk az a gyanunk — jelentette ki Visinszkij, az angol-amerikai tömb képviselőihez fordulva — hogy önként nem is kívánják az ilyen tilalmat.

Ennek alátámasztására Visinszkij emlékeztetett az Egyesült Államok atomenergia bizottságának jelentésére, mely nyíltan kijelenti, hogy a „Baruch-terv” elfogadása és a tervben megjelölt ellenőrző szerv létesítése nem jelentené azt, hogy az USA-

ban megszűnnek az atombombák előállításai.

A stockholmi felhívással kapcsolatban Visinszkij felhívta a figyelmet arra a tényre, hogy a bizottság ülésén a stockholmi felhívás ellen elhangzott támadások ennek az okmányoknak az óriási erejéről és a Béke Híveinek nagy befolyásáról tanuskodnak.

A szovjet küldöttség vezetője szemléltetően bebizonyította, hogy az angol-amerikai tömb képviselői nem akarnak semmiféle leszerelést és nem akarnak lemondani a fegyverkezési hajszáról.

Amikor arra intézünk felhívást, hogy az öt nagyhatalom írjon alá egyezményt — mondotta a Szovjetunió küldöttségének vezetője — hogy egy ilyen egyezménynek milyen rendkívüli társadalmi, politikai jelentősége lesz különösen a nemzetközi bizalom megteremtése szempontjából. Hiszen minden egyszerű

ember ezt mondja: „Lám, néz-zetek csak, bármilyen nagyok is a nézeteltérések, mégis meg-egyeztek abban, hogy nem tá-madják meg egymást”. Vagyis — mondja az egyszerű ember — nyugodtan ehetem kenyéremet nyugodtan alhatom nyugodtan nevelhetem gyermekeimet, mert tudom, hogy nem lesznek az atombomba áldozatai.

Visinszkij után Lodge, az Egyesült Államok küldötte szó-lalt fel. Újabb rágalmozó kiro-hanásokat intézett a Szovjetunió és a népi demokratikus országok ellen és közben egy szóval sem emlékezett meg az új háború veszélyének elhárításáról szóló szovjet javaslatról. Az amerikai küldött minden erejével azt igyekezett bizonyítani, hogy az USA gazdasága nem áll a monopóliumok ellenőrzése alatt. — Lodge után Hollandia képviselője, majd Mexicó küldötte szó-lalt fel.

A Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottságának jelszavai a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 33. évfordulója alkalmából

Moszkva: Mint a TASZ-jroda jelenti, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja kiadta jelszavait a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 33. évfordulója alkalmából. A jelszavak a következők:

Eljen a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 33. évfordulója! Testvéri üdvözet a békéért, a demokráciáért és a szocializmusért harcoló valamennyi népnek!

Testvéri üdvözet a népi demokratikus országok dolgozóinak, akik sikeresen építik a szocializmust!

Testvéri üdvözet a nagy kínai népnek, amely kiküzdötte országának szabadságát, függetlenségét és sikeresen szilárdítja a népi demokratikus rendszert!

Testvéri üdvözet a koreai népnek, amely hősiességgel védelmezi országának függetlenségét!

Eljen a Német Demokratikus Köztársaság! Üdvözet Németország demokratikus erőinek, amelyek az egységes, független, demokratikus és békeszerető Németországot harcolják!

Üdvözet Jugoszlávia népeinek, amelyek felszabadító harcot folytatnak a Tito-klika fasista rendszerére, az imperializmus lakjait ellen!

Valamennyi ország dolgozó! Lepészétek le és hiúsítsátok meg az új háború gyújtogatónak bünnös terveit! Szélesítsétek és szilárdítsátok a béke híveinek hatalmas frontját! Megvédelmezzük az egész világ békéjének ügyét.

A további jelszavak éltetik Anglija népeinek, az amerikai Egyesült Államok népeinek és a Szovjetunió népeinek barátságát, a fűrészbékéért élő harcukban testvéri üdvözetüket fejezik ki a szabadságukért és nemzeti függetlenségükért küzdő gyarmati és függő országok népeinek.

A jelszavak üdvözik a Szovjetunió fegyveres erőit, éltetik a szovjet határőröket és köszöntik a Szovjetunió hőseit és a szocialista munka hőseit.

A jelszavak felszólítják a szovjet munkásokat, parasztokat és értelmiségieket, hogy fejlesszék minél szélesebbre a szocialista munkaversenyt és bátrabban alkalmazzák a termelésben az élenjáró tudomány és technika tapasztalatait és eredményeit. Emlékeztetik a nagy építkezések dolgozóit, hogy munkájuk megvalósításával nagymértékben hozzájárulnak a kommunizmus építésének ügyéhez.

A jelszavak ezután külön-külön szólnak a szovjet ipar főbb ágazataiban dolgozó munkásokhoz és munkásokhoz, mérnökökhöz és technikusokhoz. Felhívják őket, hogy harcoljanak a leg-szigorúbb takarékoságért, a gépi felszerelések jobb kihasználásáért, az önköltség csökkentéséért, a termelés minőségének

javitásáért, a gépesítés fokozásáért, a kiváló minőségért és a munka termelékenységének fokozásáért.

A jelszavak felhívják a mezőgazdasági munkásokat, kolhoz-parasztokat, a gépállomások és szovhozok munkásait, a mezőgazdasági specialistákat, az erdőgazdaság dolgozóit, hogy érjenek el újabb sikereket a szocialista földművelés és állattenyésztés fejlesztésében és állattenyésztési tudomány eredményeinek széleskörű alkalmazásában, a mezőgazdasági technika jobb kihasználásában, a munka termelékenységének, valamint a földművelés és állattenyésztés villamosításának fokozásában, a védőerdő ültetési tervük határidő előtti teljesítésében és az öntözői rendszer elterjesztésében.

A jelszavak szólnak a szovjet kereskedelmi szövetkezeti és élelmiszeri dolgozóknak. Felhívják az állami intézmények alkalmazottait, hogy javítsák a szovjet állam-gépezet munkáját és gondosan ügyeljenek a dolgozók igényeire és szükségleteire.

A jelszavak felhívják a szovjet tudomány dolgozóit, gazdagítsák a szovjet haza tudományát és technikáját és szól az irodalom, művészet és film dolgozóhoz: alkossanak új, magas eszmei tartalmú, a nagy szovjet néphez méltó műveket!

Neveljétek kulturált, művelt polgárokat a szocialista társadalom számára, a kommunizmusért küzdő aktív harcosokat hívják fel a jelszavak a népoktatás dolgozóit — javítsátok a lakosság egészségügyi ellátásának minőségét — szólnak az egészségügyi dolgozóknak.

További jelszavak felhívják a szovjet szakszervezeteket, szélesítsék ki az 1950. évi népgazdasági terv határidő előtti teljesítéséért vívott szocialista versenyt, éltetik a szovjet néket, a lenini-stálini Komszomol és felszólítják a pionirokat és iskolásokat, sajátítsák el a tudást és készüljenek fel, hogy Lenin-Stálin ügyéért küzdő állhatatos harcosokká váljanak.

Kommunisták és Komszomol tagok! Küzdjétek a gazdasági élet és kultúra új, hatalmas felépítéséért, a szovjet állam további megújulásáért harcoltok első sorában!

Eljen nagy szovjet hazánk, országunk népi barátságának és diadalmának elődjé!

Eljen Lenin-Stálin nagy Bolsevik Pártja, a szovjet nép harcolt, elcsapat, diadalmi k fel-

zárulása alatt, Stálin vezetésével előre a kommunizmus győzelméért.

A sheffieldi kongresszus megmutatja hogy a világ népei eltökélten küzdenek a békéért

Moszkva: Sheffieldben két hét múlva megkezdődik a Béke Híveinek II. Világkongresszusa. Korionov, a „Pravda” vasárnapi számában ezzel kapcsolatban többi között a következőket írja:

Nincs a világon egyetlen ország sem, ahol ezekben a napokban ne hangzanának el szenvedélyes felhívások a békéért való harc fokozása, a békéért küzdő harcosok sorainak megszilárdítása és tömörítése érdekében.

A Béke Híveinek II. Vi-

lágkongresszusa előkészületeinek hatalmas méretei bizonyítják, hogy a kongresszus a népek igazi világgyűlésévé válik, amely kifejezi majd valamennyi ország lakosságának legszélesebb rétegeinek törhetetlen békeakarátát. — Kétségtelen — írja be-

fejzésül Korionov —, hogy a kongresszus lelkésítő demonstrációjaként mutatja meg, hogy valamennyi ország és kontinens népei eltökélten küzdenek a háborús uszítók gaz terveinek megfiúsításáért és a béke megszilárdításáért az egész világon.

Angol küldött a magyar békekongresszuson

Az angol békebizottság értesítette a „Megvédjük a békét” mozgalom Országos Tanácsát, hogy az angol nép küldötte a magyar békekongresszuson Peter Afbury

atomfizikus, a manchesteri egyetem fizikai intézet tagja, a világhírű atomfizikus Blackett professzor közvetlen munkatársa.

Az amerikai repülőgépek újabb provokációs bűnténye

Amerikai katonai repülőgépek október 7-én és 14-én Szandun tartomány területére léptek, alacsony repülve felderítést végeztek és a kínai partoknál lőttek egy halászhajóra.

Október 28-án Csu En Laj, a Kínai Népköztársaság külügyminisztere tiltakozó táviratot intézett Trygve Liehez, az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtájkárához és kérte, hogy azt adja át Entezannak, az ENSZ közgyűlése ötödik ülésének elnökének, valamint Austinnak, a Biztonsági Tanács elnökének.

Csu En Laj, a Kínai Népköztársaság központi kormány nevében tiltakozott az agressziós bűncselekmények ellen. „Jsméltelen vádat terjesztetek az ENSZ elé, azt követelve, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsa haladéktalanul hozzon hatékony intézkedéseket az Egyesült Államok hasonló agresszív tevékenységének beszüntetésére és azoknak az amerikai fegyveres erőknak a kivonására,

amelyek Kína területén — Taivanon — és Koreában, a Kínával szomszédos országokban agressziót követnek el” — jelenti ki Csu En Laj külügyminiszter táviratában.

A koreai néphadsereg hadijelentése

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság népi hadseregének főparancsnoksága jelentett október 29-én, hogy a népi hadsereg csapatai valamennyi arevonalon kemény védelmi harcokat vívnak a támadó amerikai és dél-koreai csapatokkal. Phenjantól északra a népi hadsereg egységei kemény harcok eredményeképpen bekerítették és szétverték a dél-koreai csapatok 6. gyalogsági hadosztályának 2. ezredét.

A népi hadsereg egységei súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek, foglyokat ej-

tettek s hadianyagot zsákmányoltak. Az ellenség friss gyalogsági erőket és tankokat vetett harcra és igyekezik megújítani támadását. A népi hadsereg egységei határozott ellentámadásokkal feltartóztatták az ellenség támadásait. A harcok tovább foly-

nak. A keleti partvidéken a népi hadsereg egységei Hamhíntől északra és Danthentől északkeletre védelmi harcokat vívtak a támadó ellenséggel.

A Pravda Kelet népeinek felszabadító harcáról

Moszkva: A „Pravda” vasárnapi számában Korionov, az imperialisták ázsiai eszelővényeiről így ír:

Az amerikai uralkodó körök, melyek Koreában intervenciót kezdeményeztek, Indokínában is fokozták agresszív politikájukat. A francia csapatok északvietnami támadása azonban kudarcba fulladt. A sajtó közlése szerint a francia csapatok „Hanoihoz veszélyesen közel

fekvő” vonaira vonulnak vissza. A vietnami népi hadsereg sikerei Párisban és Washingtonban riadalmat keltek — folytatja Korionov. Truman és MacArthur Wakerszigeti tárgyalásainak a vietnami helyzet volt egyik főkérdése. Ugyanerről tárgyalt Washingtonban Jules Moeh és Paisehe pénzügyminiszter is. Elhatározták, hogy újabb nagy amerikai fegyverszállományokat küldenek Indokínába és jelentékeny pénzügyi „segélyt” nyújtanak Franciaországnak. Az amerikai imperializmus indokínai mesterkedéseivel új bűncselekményt készít elő Ázsia népei ellen. Kelet népei szabadságukért, függetlenségükért és a békéért vívott harcuk fokozásával válszólnak az amerikai imperializmus új agressziós cselekményeire — fejezi be Korionov.

Trygve Lie az imperialisták szócsöve

Moszkva: Az Izvesztija Jakovlev cikkét közli „Trygve Lie, az amerikai imperialisták szócsöve” címmel. A cikkíró részletesen elemzi az ENSZ főtájkának feladatait és arra a következtetésre jut, hogy az ENSZ alapokmányának értelmében a főtájk nem lehet egyetlen hatalom, vagy hatalmi csoportosulás akaratának és szándékainak képviselője sem.

A cikkíró számos tényt idéz, amelyek bebizonyítják, hogy Trygve Lie minden eszközzel az angol-amerikai tömbnek a békét és az ENSZ aláadására irányuló politikáját támogatja.

Ha Trygve Lieben egy szemernyi tisztességerzés volna — jegyzi meg Jakovlev —, akkor magának kellene visszalépnie a jelöléstől, miután Austin, az amerikai küldött semminemű eszköztől vissza nem riadva, az ENSZ alapokmányával és a Biztonsági Tanács jogaival nem törődve, megfiúsította minden más jelölt elfogadását, azzal fenyegetőzött, hogy az Egyesült Államok küldöttsége vétővel fog éni.

2 oldal

1950 október 31.

Ma tartja alakuló ülését a debreceni városi tanács

Nemrég számoltunk be azokról a lelkes hangulatú ünnepségekről, melyek a községi és járási tanácsok megalakulását kísérték Hajdú-Biharban és most a debreceni városi tanács megalakulásáról adhatunk hírt.

Ma délelőtt 10 órakor a városi tanács ünnepélyes külsősége között kerül sor a városi tanács alakuló ülésére.

Az ünnepélyes alakuló ülés napirendjén szerepel a vá-

lasztási eredmények kihirdetése és annak kiértékelése, majd a megyei tanács kiküldöttje, Pinczés András tart beszámolót. Ezután hozzászólások következnek, majd a városi tanács megválasztott elnöke tart beszédet és ezzel megkezdí hivatalosan működését Debrecen megválasztott új városi tanácsa.

Büszke öröm tölt el mindannyiunkat a mai napon. Büszké vagyunk eredményeinkre, Büszké arra, hogy nem elősködnék tovább a régi „vitéz Bessenyei” főis-

pánok és Kölesey polgármesterek a dolgozó nép nyakán, hogy a mi kezünkbe szállt át a hatalom maradéktalanul a városi közigazgatásban is.

A tanácsok újabb megerősödésüket jelentik. A tanácsok további fegyvert adnak nekünk békehareunkhoz. Erre gondoljunk ma, mikor az öröm és lelkesedés hulláma árad az egybegyűlt sokaságon, akik tisztán szívvel ünneplik az új tanácsot, a történelmi napot, mely új fejezetet nyit meg a városi közigazgatásban is.

Mélyszántásnál legfontosabb a minőség

A dolgozó parasztság nagy lendülettel végzi az őszi mélyszántást, amely most a legfontosabb mezőgazdasági munka. A mélyszántás jelentősen növeli a terméshozamot, éppen ezért igen fontos a mélyszántás minőségileg kifogástalan elvégzése. A mélyszántás folytán tudjuk tartalékolni a száraz tavaszi és nyári hónapokra az őszi és téli csapadékot, 20 cm-es mélyszántás felér 40 milliméter esővel. A dolgozó parasztság is meggyőződött arról, hogy a mélyszántás után jobban bírja a szárazságot a növény.

Ezért különösen fontos a mélyszántás minőségileg kifogástalan elvégzése.

A cukorrépa, gyapót és rizs alá feltétlenül géppel kell elvégezni az

őszi mélyszántást és vigyázni kell, hogy a traktorok minden vasa egyenlően érje a talajt. A dolgozó parasztság saját érdekében jár el, ha a mélyszántást legalább 30 cm-rel mélyebben végzi el, mint a múlt évben. A terméshozamot emeli, az esetleges fagy, aszály ellen is véd a 20-22 cm-es mélyszántás.

A dolgozó parasztság arról is meggyőződött, hogy sokkal jobb és jelentősebb, ha traktorral szántat; az idej természeténél már látták, hogy kiválék a többi közül, amit géppel műveltek meg. Erdemes ezért szerződni a gépalomással, amely fokozottabban biztosítja a minőségi munkát.

Hajdú-Bihar közsegeiben különben fokozódó lendülettel folyik a

mélyszántás. Országos viszonylatban is az élcsoportban áll Hajdú-Bihar. A közsegek közül legjobban áll Tokod, amely már 97 százaléban elvégezte a mélyszántást. Csökmő, Gáborján 73-73 százaléknál áll. A polgári járás közsege, Görbeháza, Tiszacsécs, Tiszagyulásháza stb. általában 84-72 százaléknál vannak, a polgári járás átlaga 74 százalék. Debrecen jó helyezést ért, 56 százalékos a mélyszántás, amivel biztosította a második helyet. Hajdúnánás 40, Hajdúböszörmény 37, debreceni járás 36 százalékkal következik. Az utolsó helyen még mindig a derecskei és nagyléti járás áll 20 százalékkal. Ezeken a helyeken feltétlenül fokozni kell a munka lendületét.

Ki kell használni az esőzés utáni kedvező talajviszonyokat a mélyszántás minél előbbi és különösen minőségileg kifogástalan elvégzésére.

A futóhomokon és szikes talajon nem lehet most elvégezni a mélyszántást csak tavasszal, a mélyszántási menfességet azonban a mezőgazdasági szervek alapítják meg és külön kérik, kell a megállapítását a dolgozó parasztságnak.

Hajdú-Bihar dolgozó parasztsága most arra törekszik, hogy a mélyszántást minél előbb elvégezze és minőségileg is kifogástalan teljesítményt nyújtson a jövő évi jobbtermés és az ötéves terv sikeré érdekében: a dolgozó parasztság mostani jó munkájától függ a jövő évi jobb és nagyobb termés.

Sztálin 'cikkei új irányt szabtak a nyelvtudománynak

Értékes előadásokkal zárult a nyelvtudósok debreceni vándorközygyűlése

A Magyar Nyelvtudományi Társaság debreceni vándorgyűlése második napján, szombaton délután a Déri Múzeum előadótermében nagy érdeklődés mellett tartotta meg előadását Zsirai Miklós, a Társaság elnöke, akadémikus „Sztálin segítségével a nyelvtudománynak” címmel.

A mindvégig értékes előadásban Zsirai Miklós ismertette a haladó emberiség legnagyobbjának, Sztálinnak a nyelvtudománnyal kapcsolatos cikkeit. Megállapította, hogy Sztálin cikkei új irányt szabtak a nyelvtudománynak és miként a szovjet nyelvtudomány megindult a fejlődés, a haladás útján, ugyanúgy Sztálin cikkei kellőképp kiértékelve, elindult a magyar nyelvtudomány is a fejlődés útján. Több hozzászólás után a vándorgyűlés tagjai átvonultak a Magyar-Szovjet Társaság székházába és meghallgatták Rákosi Mátyás beszédét.

Vasárnap délelőtt került sor a vándorgyűlés záróülésére. Az egyetem aulájában Tamás Lajos, a budapesti

Eötvös Tudományegyetem bölcsészeti karának dékánja tartott előadást „A szókincs kérdése Sztálin megvilágításában” címmel. Sztálin cikkeinek egy részét ragadta ki az előadó és ismertette azokat. Felvetette mindazokat a problémákat, amelyek ebbe a tárgykörbe tartoznak és amelyek még további kutatómunkát és vizsgálatokat igényelnek. Németh Gyula akadémikus zárta be a debreceni vándorgyűlést, kiemelve azt, hogy a gyűlést azért rendezték Debrecenben, mert ez a város nyelvtudományi munkák kapcsán érdemes munkát fejt ki. A debreceni Nyelvtudományi Intézet országos viszonylatban is kiváló munkát végez.

A háromnapos vándorközygyűlés résztvevői — nagy többségben — már vasárnap délután elutaztak Debrecenből. Egy kis csoport Téglásra ment, ahol nyelvtanulást és megbeszélést végzett. Magnefófonnal és dímeffófonnal rögzítették hanglegmezre a gyűjtés anyagát.

A DISZ távirata a KOMSZOMOL-hoz

Az egész világ haladó, békeért küzdő ifjúsága ma ünnepli a lenini-sztálini Komzomol megalakulásának 32-ik évfordulóját. A Dolgozó Ifjúság Szövetsége Központi Vezetősége ebből az alkalomból táviratot intézett a Komzomol Központi Bizottságához. A távirat a többi között hangsúlyozza: „Soha egy pillanatra sem feledjük az azokat a hős szovjet fiatalokat, akik ifjú életüket áldozták azért, hogy megnyissák előttünk az utat

a független, szabad és boldog élet felé. Ma, amikor az emberiség ádáz ellenségei, az imperialisták lángba akarják borítani a világot, a magyar ifjúságot a szocializmus felépítéséért, a béke megvédéséért folytatott munkában és harcban a Komzomol dicső példája lelkesíti. Igérjük, hogy a Ti példátokat követve a nagy Sztálin vezetésével, lelkes és áldozatos munkával védelmezzük a békét.”

Népünk nagy vezérét,

Rákosi Mátyást 10 esztendővel ezelőtt, 1940 október 30-án szabadították ki a Szovjetunió népegyetemes Horthy-rendszer börtönéből.

Rákosi Mátyás, aki 1924-ben tért vissza Magyarországra, az illegális KMP újjászervezése érdekében olyan kockázatot vállalt magára, mely csak igaz-erővel boldogították Lenin. Sztálin legjobb tanítványaitól telik, olyan harcosoktól, akiknek semmi sem drágább a nép szabadságánál. 1925 szeptemberében árulás folytán került az elcsúsztatás kezébe s az elcsúsztatott Horthy-banda Rákosi Mátyás meggyilkolását tervezte. Gonosz tervük nem valósulhatott meg, mert Rákosi Mátyás a vádlottak padján a Horthy-rendszer vádlójává lett, bátor vadbeszédében izé-porrá szűta az ellenforradalmi reakció minden hazugságát és nem valószínűsíthető meg tervük azért sem, mert a magyar és nemzetközi munkásosztály az ember haladás minden hívével együttfrontot alkotott a nagy harcos megmentéséért. A nemzetközi proletárszolidaritás, mely a történelem folyamán oly sokszor segítette előre a nép igazságos ügyét, ismét győzelmet aratott. Rákosi Mátyás rendes bíróság elé került, mely nyolc és fél évi fegyházbüntetéssel sújtotta. Szabadsága elvesztésével szemben meg folytató a mozgalom szervezésére és megerősítésére irányuló tevékenységét. Kapcsolatait igyekezett megtartani a külvilággal, belül pedig a bebörtönzött kommunistákat oktatta, nevelte. Önzellen kommunista magatartása, optimista nyugalma, az ügy győzelmébe vetett rendíthetetlen hite, elszánt, kitartó harca, lelki nagysága mely hátulról vőlt a vele együtt rabságban szinglődő kommunistákra.

1934 áprilisában Rákosi Mátyás 8 és fél esztendő fegyházbüntetésébe lépett. A fasista Horthy-rendszer saját törvénytelen törvényeit is szembevetve, nem engedte szabadon, hanem a Tanácsköztársaság alatti tevékenységéért ismét perbe fogták. A Szovjetunió vezette nagy békétábor vezetésével ismét csatasorbá

állottak szerie a világon az igazság híveiből szervezett erejükkel megokadályozták a Rákosi Mátyás megsemmisítésére irányuló fasista törekvéseket. A hatalmas nemzetközi tiltakozó hullám, a magyar dolgozók legjobbjainak harcok kiállása, valamint Rákosi Mátyás példamutató kommunista magatartása, hősies és következetes harca, szilárd elhatározása, mellyel vereséget mért a Horthy-fasizmusra, ismét megmentette életét. Az ellenforradalmi bíróság életfogytiglani fegyházra ítélte. A Rákosi Mátyás szabadságáért vívott harcot a nemzetközi munkásmozgalom tovább folytatta. Különösen nagy jelentőségűek voltak a Szovjetunió népeinek megmozdulásai, a nagy Sztálin járhadatlan erőfeszítései az ügy sikere érdekében. A kitartó küzdelem győzelmesen fejeződött be. 1940 októberében a Szovjetunió végre sikerült népünk nagy vezérének szabadságát kiharcolni. Rákosi Mátyás 43 évi rabság után a szabadság országába, a szocialista Szovjetunióba került, ahol a következő kijelentést tette:

„A börtönben ülve általánosan a nagy Szovjetunióra gondoltam, a hős szovjet népre, mely építi ragyogó jövőjét. Tudtam, hogy gondolnak rá, gondoskodnak rólok, hittem szabadulásomban. Nincs szó, mellyel kifejezhetném hálámat a szovjet kormányoknak, a Bolsevik Pártnak, a nagy Sztálinnak.”

Rákosi Mátyás, népünk nagy vezére kiszabadulásának tizedik évfordulóján az egész szabad magyar nép soha el nem múló hálával és szeretettel köszöni a Szovjetunió, a nagy Sztálinnak, hogy hozták meg azokat a lépéseket, melyek révén szabadságba jutott. Rákosi Mátyás, a szocializmus építése, a szovjet bolsevizmus megteremtésének méltó példaképe, a szovjet bolsevizmus megteremtésének méltó példaképe, a szovjet bolsevizmus megteremtésének méltó példaképe, a szovjet bolsevizmus megteremtésének méltó példaképe.

Rákosi Mátyás szavára figyel az ország

A dolgozó nép, mint szerie az országban, Hajdú-Biharban is feszült érdeklődéssel várta a magyar nép böles vezérének, Rákosi Mátyásnak újabb megnyilatkozását. Az üzemekben, hivatalokban, az állami gazdaságokban és termelőszövetkezeti csoportokban, minden lakásban kisebb nagyobb csoportok álltak körül a rádiót. Rákosi Mátyás, dolgozó népünk szeretett vezére kétórás hatalmas, irányítató beszédében ismertette a nemzetközi helyzetet, népi demokráciánk helyzetét, gazdasági életünk helyzetét és feladatainkat. Rákosi Mátyás szavára figyel az ország és irányítató beszéde hatalmas visszhangot váltott ki dolgozó népünk körében.

Bujdosó Sándor bellegelői közép-paraszt mondotta:

— Rákosi Mátyás beszéde mely benyomást tett a dolgozó parasztságra. Jól estek elismerő szavai a terménybegyűjtés és beadás gyors végrehajtásáért, amit a dolgozó parasztság igyekezett pontosan teljesíteni a dolgozók érdekében. Ugyanakkor megszívleli a tanácsát, felhívását a másodtermények termelésének fokozása érdekében. Valóban, a másodtermények természetére sokkal nagyobb területen kell rátérnünk és akkor a növekvő állatállomány takarmányozását is sokkal jobban tudnánk biztosítani. Rákosi

Mátyás szívén viseli a mezőgazdaság minden kérdését, ügyes-bajos dolgát és tanácsaival, segítőkészségével támogatja a dolgozó parasztságot. Ezt érezzük és tudjuk jól, dolgozó kis- és közép-parasztok.

Szűllősi János földesi dolgozó paraszt ezeket mondta:

— A rádióban nagy figyelemmel hallgattam dolgozó társaimmal együtt Rákosi Mátyás szavait és másnap az újságban is figyelmesen elolvastam. A szívünkbe beszélt újra Rákosi: tisztán látja a mezőgazdaság minden problémáját és megadja a fejlődés, a továbbhaladás

útját. Sokat tanultunk a Szovjetunióban járt parasztküldöttek előadásából, a Szovjet-Ukrainából érkezett parasztküldöttektől és sokat tanultunk most Rákosi Mátyás beszédéből, igyekszünk a tanácsokat megszívlelni és teljesíteni, akár a másodtermények vetésterületének növeléséről, akár a mélyszántás jelentőségéről, a korai vetésről is van szó. Jól tudjuk, érdemes Rákosi Mátyás, érdemes a Párt szavát, figyelmeztetését meghallgatni, érdemes Rákosi Mátyás tanácsait követni. A dolgozó parasztság öntudata nő és eszerint is jár el a dolgozó nép, a munkás-parasztövezettség megerősítése érdekében.

MEGHALT GUSZTÁV SVÉD KIRÁLY

Stockholm: Mint az AFP és a Reuter-ügynökség jelenteti, Gusztáv svéd király vasárnap reggel 92 éves korában meghalt.

3 oldal

IGY SZABADITOTTA KI RÁKOSI MÁTYÁST A SZOVJETUNIO

Részlet Vas Zoltán „16 év fegyházban” c. könyvéből.
Rákosirol e hosszú idő alatt alig hallottam. Csak töredékekben jutott el hozzám annak a híre, hogy amikor a nyolc és fél évi ítélet kitélt, a Horthy-reakció újra vádat emelt ellene. Felelősségre vonták, mert egyik legfőbb vezetője volt az 1919-es magyar proletárdiktatúrának. Rákosi büszkén azonosította magát a dolgozók magyarországi forradalmával és kilencévi rabság után förtelenül, úgy vezette a tárgyalást, hogy ismét a Horthy-rendszer került a vádlottak padjára.
A magyar reakció törvényszéke életfogytig tartó fegyházra ítélte Rákosit. Arra ítélték, hogy amíg él, úgy szenvedjen, mint ahogy én is szenvedtem és ahogy fel-

jegyzéseimben leírtam.
Sokszor fordult közben az élet kereké. Teltek és multak az évek. Azonban soha meg nem szüno bizakodással egyre csak a napot vártam, amelyről tudtam, hogy el kell jönnie.
Nem tévedtem!
1925 szeptember 22-én kezdődött rabságom.
1940 október 30-án nyílt meg a börtönajtó előttem.
Huszonkétéves, fiatal emberként kerültem a fegyházba s mint harminchétféves, életem javát letöltött férfi kerültem ki.
Első utam a budapesti szovjet követségre vezetett. Detektívek kísérték oda. Szívszorogva mentem.
Öröm volt minden lépésem, de a szívem azért mégis fájt: a legdrágább harcos barátot, a Kom-

munisták Magyarországi Pártja vezetőjét, Rákosit életfogytig tartó fegyházra ítélték a szegedi börtönben tudtam.
A szovjet követség épülete előtt autó várakozott. Ahogy elmentünk mellette, az autóból valaki a nevémet kiáltotta...
A hang az övé volt... A Szovjetunio konzuljával, a Szovjetunio védelme alatt, az „életfogytiglagra ítélt” Rákosi ült az autóban.
Amikor 1925-ben és később, 1934-ben a nemzetközi közvélemény nyomásának hatása alatt Rákosit a fasiszták nem merték halálra ítélni, Horthy azzal vigasztalta meg a Rákosi halálát követelőket, hogy az életfogytig tartó fegyház is halál mert amíg Horthy él, Rákosi nem szabadul.
És Rákosi mégis ott ül a szovjet követség autójában.
Pár pillanat múlva már én is ott ültem.
Álom volt mindez!
Álom volt utazásunk és az is álom volt, hogy a határon a szovjet határőrdőkből vörös zászlóval fogadtak bennünket.
Annakidején Rákosi és én is huzamosabb ideig éltünk a Szovjetunio-ban, de annyira megváltozott az élet, hogy újnakként fel minden.
Amíg börtönben voltunk, a Szovjetunio népei megvalósították az emberiség régi álmát: a szocializmust.
1940 november 6-án érkezünk meg Moszkvába. Feleségem, tizenhatéves fiam, a Szovjetunio Kommunista (bolsevik) Pártja és a kormány képviselői, elvtársak, barátok vártak bennünk.
Másnap, november 7-én, a Nagy Szocialista Forradalom 23. évfordulóján, Rákosival együtt a Vörös-tér egyik emelvényéről végignézttem a Vörös Hadsereg szemképrázató díszmenetét és a Szovjetunio dolgozóinak, Moszkva népének ünnepi felvonulását.
Álomnak tetszett mindez!
De az ótágú vörös csillagos repülőgépek százainak hangos zúgásától lehetetlen volt fel nem ebredni az álomból. Szemem előtt a diadalmas új élet, a győztes szocializmus vonult el. Anyi év fasiszta rabsága után ott álltam Lenin sírja mellett és hű munkatársai körében, a Szovjetunio népeitől ünneplve láttam a világr dolgozóinak tanítóját és vezetőjét: Sztálint.

DEBRECEN A RÁDIÓBAN

Már két napja folynak a rádió hangfelvételei a Csokonai Színházban. Kétórás debreceni műsort fog november 7-én délelben a Petőfi-rádió sugározni.
A debreceni műsor bemutatja a ma Debrecenjt, a város fejlődését a politikai, társadalmi és gazdasági élet vonalán éppúgy, mint a kultúra terén. A debreceni Irói Munkaközösség tagjai írták a műsor szöveg-részét, több költemény, novella van a műsorban, mind debreceni szerzők műve.
Élénk a zenei rész is, ebben a

vasutas szakszervezet filharmónikusai, a tanítóképző énekkara, a volt Csenki-kórus (amely egyébként közelesen felveszi új nevét: Hajdú-Bihar Tanácsának Kórusa) és a Csokonai Színház művészei és zenekara szerepeltek.
A debreceni műsorban több hangriport is lesz, ezeket Gulyás Gyula, a rádió ismert riportere készíti. Tegnap a szakérttségi kollégiumban és a Hortobágyon járt a rádió riportere a mikrofonnal.

A Dolgozók álmait valósította meg a Nagy Októberi Szocialista Forradalom

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzele me világtörténelmi jelentőségű esemény. Amíg minden más, ezt megelőző forradalom esupán a kizsákmányolókat eserele fel, de magát a kizsákmányolást meghagyta, addig a Nagy Októberi Szocialista Forradalom megsemmisített mindenfajta kizsákmányolást és elnyomást.
A munkás- és katonaküldöttek szovjetjeinek 1917 október 25-én (november 7-én) megtartott kongresszusa kihirdette, hogy a hatalom a dolgozók kezébe megy át.

zozók közvetlen szervei, lehetőséget nyújtottak arra, hogy a munkások és parasz- tok tömegeit vonják a politikai életbe, új, alkotó tevékenységre sarkalják őket. A szovjet volt az a keresett és végül megtalált politikai forma, amely biztosítani tudja a kommunista társadalom felépítését.
A szovjet nép hatalmas lelkesedéssel készült a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 33. évfordulójának megünneplésére. A moszkvai „Sarló és Kalapács-gyár” dolgozói október 21-én befejezték tízhónapos termelési tervüket és újabb felajánlást tettek november 7-re.

Az Októberi Forradalom bebizonyította, hogy a szocializmushoz a proletariátus diktatúráján át vezet az út. A Szovjetunio tapasztalata bebizonyította, hogy a kizsákmányolástól megszabadult dolgozók, kapitalisták és földesurak nélkül is igazgathatják az országot, fejleszteni tudják a népgazdaságot és ezzel megcáfolták a megalkuvó pártoknak azt a gyökeréig hazug elméletét, hogy a szocializmus felépíthető a burzsoáziával együttműködve, osztályharc nélkül is.

1917 júliusában az Ideiglenes Kormány parancsot adott Lenin felhatalmazására. A bolsevikok világosan látták: ha Lenint elfogadják, azonnal leszámolnak vele, a bolsevik pártot és a világ dolgozóit megfosztják nagy vezetőiktől. Cselekedni kellett Lenin életének megmentéséért!

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom eredményeként, a Bolsevik Párt vezetésének következménye képpen, először valósult meg az összes dolgozók álma, hogy maguk intézzék sorsukat. A szovjetek lettek annak az új demokráciának a hordozói, amely — mint Lenin írta — milliószor demokratikusabb bármelyik burzsoá demokráciánál. A szovjetek, amelyek a cári egyszemélyes és a burzsoázia ellen vívott harc tüzeiben születtek, mint a dol-

gatók közvetlen szervei, lehetőséget nyújtottak arra, hogy a munkások és parasz- tok tömegeit vonják a politikai életbe, új, alkotó tevékenységre sarkalják őket. A szovjet volt az a keresett és végül megtalált politikai forma, amely biztosítani tudja a kommunista társadalom felépítését.

A Párt döntött. Leninnek hadaként el kell utaznia Pétervárról. Július 11-én este Sztálin felkereste Lenint és megbeszélte a teendőket. Lenin leborotváltatta szakállát, úgyhogy már nehezen lehetett volna felismerni és Sztálinnal együtt elindult a pályaudvarra.
A pályaudvar órái éjfél mutattak, amikor Lenin beszállt a vonatba. Aztán megindult a szerelvény, egyre gyorsabban kattogtak a kerekek és a vonat hamarosan eltűnt a sötétségben.
Mintegy három hónapig volt távol Lenin. Közben nem találkozhatótt Sztálinnal. Sok kilométer választotta el őket egymástól és mégis úgy dolgoztak, mintha együtt lettek volna: Lenin leveleket írt, titkon eljuttatta

LENIN LEVELEI

Pétervárra Sztálinhoz, a Bolsevik Párt Központi Bizottságához. Miről írt Lenin? Elsősorban a fegyveres felkelésről. Lenin a levelekben megtárgyalta Sztálinnal a munkások és parasz- tok felkelésének tervét a burzsoázia ellen, az ellenforradalmi Ideiglenes Kormány ellen.
„Győzelmünk biztos — írta egyik levelében Lenin —, mert a nép már egészen közel áll a kétségbeeséshez, de mi megmutatjuk a népnek a kivezető utat...”
Valóban a nép kezdte megérteni, hogy semmi jót nem várhat az Ideiglenes Kormánytól, a kormányt támogató mensevikektől és eszerekétől mert csak pusztulásba viszik az országot. Az Ideiglenes Kormány semmit sem válogatott a gyárosok hatalmát, sőt a gyárosok érdekeit képvisel-

Mondjátok el országnak világnak, hogy békét akarunk!

Lelkes gyűléseken választották meg Hajdú-Biharban a magyar békekongresszus küldötteit

Vasárnap Hajdú-Bihar városában, járási székhelyein a dolgozók lelkes hangulatú gyűléseken választották meg azokat a küldötteket, akik a megye dolgozóit a második nagy békekongresszusra képviselni fogják.

küldöttségválasztó gyűlés. Harcos üntetés a béke megvédése mellett, mely mégjobbban összekovácsolta dolgozóinkat, mely megerősítette a munkás-paraszti szövetséget.

BERETTYÓJFALUBAN

már a kora reggeli órákban gyülekeztek a járás községeinek képviselői az újfalusi dolgozókkal együtt, hogy megválasszák a kongresszusi küldötteket.
Olyanokat akarunk megválasztani — mondotta a gyűlés előtti beszélgetés során Pap Ilona sápi tanítónő —, akik igazán hangot tudnak adni a járás és a község akaratának annak, hogy a békét minden körülmények között, tűzön-vízen keresztül megvédjük.
A gyűlésen Májkut Tibor, a debreceni és hajdú-biharmegyei békeiroda vezetője beszámolt a nemzetközi békmozgalom hatalmas eredményeiről. A hallgatóság büszke öntudattal hallgatta kijelentéseit, mikor arról beszélt, hogy a nagy és hatalmas, a világ dolgozóit békéje fölött éber és becsülettel őröködő Szovjetunio oldalán mi is részt veszünk a világméretűben egyre hatalmasabban kibontakozó békeharcban.

HAJDUNÁNÁSON

A küldöttválasztó gyűlésen kiáltozták a hajdúságiak kongresszusi ajándékát. Az ajándék, mely igazi háziipari műremek: szalmából font ótágú csillag, rajta a felírás: **Megvédjük a békét!**
A megválasztott küldöttek itt is a legjobb dolgozók közül kerültek ki. Kompár Miklós, állami gazdasági dolgozó, aki a hajdúnánási fiatalokat képviseli a kongresszuson, megválasztása után kijelentette: **A béke drága nekünk, Drágább még az életünkél is. El fogom mondani Budapestben hogy Hajdúnánás népe egy emberként áll a békéért vívott harcban a nagy Szovjetunio vezető béketáborban.**
Kompár Miklós mellett megválasztották Kéri Sándorné dolgozó paraszasszonyt is, aki példamutató felvilágosító munkát végez a hajdúnánási dolgozók körében. A küldöttek között van Balla Árpád református lelkész is, aki kezdetől fogva lelkes tagja a város békevédelmi bizottságának.
A gyűlésen Molnár Gábor dolgozó paraszt, a város békevédelmi bizottságának elnöke így tolmácsolta a küldöttek felé a hajdúnánási dolgozók kívánásait: **Mondjátok el ország-világ előtt, hogy békét akarunk és békénket minden eszközzel megvédjük.**

AZULÁN SOR KERÜLT A KÖZSÉG ÉS JÁRÁS KONGRESSZUSI KÜLDÖTTEINEK MEGVÁLASZTÁSÁRA.

Azután sor került a község és járás kongresszusi küldötteinek megválasztására. A termelésben élenjáró munkában kitűnt dolgozókat választották meg a budapesti második békekongresszus résztvevőivé. Olyanokat, mint Kovács Lajosné, termelőcsoportban dolgozó paraszasszony, aki az elsők között volt Berettyóújfaluban. Személyes, jó példája nyomán sokan lettek termelőcsoporttagok a községben. Vagy mint Kiss Sándor pártönkivüli középparaszt, aki túlteljesítette beadási kötelezettségét és előljár az őszi munkákban is. De ott vannak a küldöttek között a néphez hű katolikus papok is, így Dévényi Tihamér újjárú római katolikus püébanos, aki kijelentette:
— Büszke örömmel tölt el, hogy részvehetek a népi demokrácia építésében a békéért vívott harcban és ezen belül hozzájárulhatok, hogy községem is a boldog fejlődés útját járhatja.
Meghaló jelenet volt, amikor a gyűlés végén piros nyakkendő s úttörők vonultak be a terembe és virágcsokorral köszöntötték a megválasztott küldötteket.
Ünnep volt a berettyóújfalui

HAJDUBÖSZÖRMÉNYBEN

a Petőfi-ku, tárház nagytermében hatalmas érdeklődés mellett folyt le a budapesti második magyar békekongresszus hajdúböszörményi küldötteinek megválasztása. —
A nagyteremben több mint ezer dolgozó paraszt jelent meg, de sokan állottak a folyosón is, akik már nem fértek be a terembe. A gyűlésen Elek Ilona, a hajdúböszörményi békevédelmi bizottság titkára tartott beszámolót. Elmondotta, hogy Hajdúböszörmény dolgozóit selyem vándorzászlókat küldenek a kongresszusra.
Amikor a gyűlés elnöksége javaslatot tett a kongresszusi küldöttek megválasztására, a dolgozók kitörő lelkesedéssel hagyták jóvá a jelöltek névsorát. A megválasztott jelöltek nevében Székely Margit tanítónő szöajlt fel:
— Mi a néppel egybeforrott haradó értelmiségiek megismerő feladatnak tekintjük, hogy részt vehetünk abban a harcban, amelyet munkásosztályunk, és az egész dolgozó magyar nép folytat a békéért és a szocializmus építéséért.
Bódi Ferenc szegényparaszt ugyancsak a küldöttek nevében beszélt:
— Elmondjuk majd Budapestben, hogy mi hajdúböszörményi dolgozó parasz- tok is egyes vagyunk minden tisztességes dolgozóval, bárhol éljen is a világon, aki szintén nem akar háborút és aki velünk együtt küzd a békéért.
A békegyűlés résztvevői közül is többen felszóltak, így Cséki József 15 holdas dolgozóparaszt, aki kijelentette:
— Mindmennyien jól ismerjük a küldötteket, a termelésben élenjárók ok, nyugodtan rájuk bizzuk, hogy képviselőjének bennünket, a béke harcos budapesti sergesszemléjén.

A SZÖVOSZ békefelhívása

A november 4-én és 5-én összehívott Magyar Békekongresszus kinyilatkoztatta dolgozó népünk békeakarát és előkészíti országunkat a Béke Hívei II. Világkongresszusára, a békeháború hatalmas seregszemléjére. Ebből az alkalomból a SZÖVOSZ békefelhívást intézett a földművelőszövetkezeti tagsághoz.

Földművelőszövetkezeti tagok! — mondja többek között a SZÖVOSZ felhívása. — A közeljövőben a gabonabegyűjtés, a Bé-

kekölcson-jegyzés, a tanácsválasztások során bebizonyították, hogy a munkásosztály szövetkezőségeiben kitarlóan harcoltak a béke nagy ügye mellett. Csatlakozzatok ahhoz az országos mozgalomhoz amelynek célja, hogy az összes beadandó terményeket a Béke Hívei II. Világkongresszusának utolsó napjaira, november hó 19-ig beadjátok a földművelőszövetkezetek raktáraiba.

Hírek

Bach-est a zenelében

Várható időjárás. Mérsékelt, helyenként éleken szél, holnap a Dunántúlon nyugati, északnyugati szélviharok lehetségesek. Erősen felhős idő, sokfelé, elsősorban nyugaton eső, havas eső, a nappali hőmérséklet nyugaton 0-5, keleten 5-10 fok között.

Örömmel üdvözlöttük a Zeneiskola kezdeményezését, amikor az eddig szórványos és inkább a tanítási időszak végére eső tanári és növendék-hangversenyeit rendszerbe foglalva pedagógiai célok érdekében megindította már most hangversenyeit.

A hangversenyeik célkitűzése helyes: a tanárok előadásában a növendékek megismerik a művek tolmácsolásának módjait, a növendékek közvetlen környezetük megismerkedik magával a zenével. A zenei oktatásban hosszú időn keresztül tapasztalható lemorzsolódásnak, a tehetségesek elkedvetlenedésének egyik döntő oka, hogy a környezet nem támogatja a tanuló növendéket, így elszakadt onnan, ahonnan jött. A szülők, a munkahelyi környezet poigári, „üregyerekek szórakozásának” tartotta a zenetanulást. A szovjet példákhoz azt látjuk, hogy a zenekonzervatóriumok növendékei és a körükben csoportosuló zenebarátok valószínűleg a zeneiskola ügyének és a szovjet állam támogatása mellett maga a társadalom minden támogatást biztosít a zenét tanuló fiatalok részére. Következős nevelőmunkával, az addig érdektelen tömegek bevonásával alakult ki a Szovjetunióban a zenét szerető, hatalmas, valószínűleg tömegszervezet.

Ertesíti a városi tanács kereskedelmi osztálya az üzemi dolgozókat, akiknek II., III., IV-es számú megrendelőlap van a birtokában, hogy utávényaikra 30-30 kg burgonyát szerezhetnek be.

Paprikadrágítás miatt került a debreceni járásbíróhoz elé özv. Kovács Mihályné debreceni, Lorántffy-utcai lakos. A paprika dekáját 2 forintért árusította 45 fillér helyett. Legutóbb tettenérték és megindult ellene a bünyádi eljárás. A járásbíró az ártágot visszaadás miatt három hónapra fogházbüntetésre ítélte.

HÍRDESSZEN

a „DEBRECZEN”-ben!

Egyévi börtönrre ítétek egy megrögzött baromfitolvajt. A járásbíróhoz elé került egy rovimultu baromfitolvaj, Tanka-Tóth Eszter hajdúszoboszlói asszony, aki rendszeresen lopkodta a baromfiokat. Debreczenben a Szabadságtér baromfióit fosztogatta, 11 helyre tört be és vitt el baromfiakat. Legutóbb 7 hónapra börtönt kapott baromfilopásért, kiszabadulása után újra csak baromfiakat lopott. Most egyévi börtönrre ítéte a bíróság, amibe Tanka-Tóth Eszter megyugodott, így az ítélet jogerőssé vált.

Minden héten, lehetőleg szerdaig vásárolj meg totoszelvényeidet!

Engedély nélkül termelte ki a cukorrépat egy kulák. Nagy Benjámin püspökladányi kulák földjén hatóságai engedély nélkül ásta ki és szedte fel a cukorrépat. Hús mázsánál többet a lakására szállított — nem az átvévo helyre — és az öbön rejlette el. Így akart ártani a nemzetgazdaságnak, hogy minél kevesebb cukor jusson a dolgozók asztalára. Kártevő működését leleplezték és a dolgozó nép bírósága elé került.

Járásbíróhoz kéthónapi és 15 napos fogházbüntetésre, kétévi hivatal- és jogvesztésre ítélték.

HÍRDETME NY. Ertesítjük a város érdekeit hátrálódonosait, hogy a 224-1938 Blyg sz. csatornázási szabályrendelet szerint a nyerszabóber-jövedelem 2 százalékában megállapított 1950. évi csatornadíjat ez évben a Debreceni Víz- és Csatornaművek köztvetlenül szemlázás útján fogja beszedni. A 2 százalékos csatornadíjról külön számlát fogunk pénzbeszedőnk a november hónapban kézbesítendő vízdíjszámlákkal együtt bemutatni. A csatornadij számla egyenlő elbírálás alá kerül a szociális hátrányos családok részére. A szociális hátrányos családok módhat nem fizetés esetén közzétek módhatára fogjuk behajtani. Az elbírálás szerint fizetendő csatornadíj nem azonos a vízdíjszámlán feltüntetett csatornadijjal, mely pótlékkal, mely utóbbit a vízfelügyelet után továbbra is külön felszámítunk. Debreceni Víz- és Csatornaművek.

Izgatásért elítélt kulák. Kökény Bertalan beregdarócikulák a dolgozó államának esküdt ellensége, a fasiszta uralmat kívánta vissza, amikor a dolgozó parasztokat kizsákmányolhatta és csendőrszuronyokkal biztosíthatja a vagyonharácsolást. Kökény Bertal legutóbb a kocsmában borozás közben Szásit és Hillert elítélte, a fasiszta uralmat, a nyilasokat dicsőítette. Izgatás kijelentése miatt a debreceni megyei bíróság elé került, amely Kökény Bertalot négyhónapi fogházbüntetésre ítélte.

5 oldal

1950 október 31.

A békeharc jegyében zajlott le a kultúrotthon-avatás Kabán

Kultúrünnepek a békekongresszus előkészítésére a megyében

Az első kultúrotthon-avatás a tanácsválasztások napján zajlott le a megyében. Azóta szinte minden vasárnap ünnepejük új népi kultúránk erősödését, újabb és újabb kultúrotthon-avatásokkal. Most vasárnap

Ma már frontáttörést csináltunk a kultúra területén is. Az egymásután felavatásra kerülő kultúrotthonok ékes bizonyítói népi demokráciánk helyes politikájának. És a Magyar Dolgozók Pártja vezetésével a megkezdett úton továbbhaladva még ragyogóbb eredményeket várhatunk.

zajlott le a kabai kultúrotthon-átadó ünnepség. Mikor az előadó arra hívta fel a figyelmet, hogy a kultúrotthon-avatást tekintés a béke újabb győzelmének, erős gyarapodásának, mely segít eloszlatni a Horthy-korszak sötétségét — percekig zúgott a lelkes taps és éljenzés.

KABÁN zajlott le kultúrotthon-avatási ünnepség. A debreceni Maxim Gorkij egyetemi kultúrsopori utazók ki a községbe, a szép ragyogóan tiszta kultúrotthon felavatására. Az avatóbeszédet Földényi László központi kiküldött tartotta: — Hatalmas frontáttörést csináltunk gazdasági és politikai vonalon — mondta. — Ezen a téren jelentős eredményeket értünk el. De ma már ott tartunk a fejlődés útján, hogy a gazdasági és politikai kérdések mellett megoldásban van a kultúra frontjával is többet foglalkozni.

Kabán ez előtt a kultúra kérdésével nem törődött senki. Ma a kultúrotthon megnyitásával a helyzet merőben megváltozott. A kultúrotthon kényelmes, világos, ragyogóan tiszta nagytermében jól felszerelt színpad várja a színjátszócsoportokat. A kultúrházban külön szobák vannak olvasók, könyvtár, rádió, játékszobák ping-ponggal és sakkkal, dominóval a munka utáni szórakozásra.

Aztán megkezdődött a műsor, mely szintén a békeharc jegyében zajlott le. A Maxim Gorkij klinikai kultúrsopori kített magáért ezen az avató ünnepségen. Frappans jelenetekkel és játékkal a kabai dolgozók legnagyobb elismerését vívták ki.

Rakosi Mátyás megállapítása óta, hogy a kultúra frontján még olyan rések tátongnak, melyen át az ellenség könnyelműen érvényesítheti a befolyását, — igen sokat tettünk ezeknek a réseknek az eltüntetésére.

A kultúrotthon második othónává vált a dolgozó parasztságnak mindenütt, ahol megnyitották. Így lesz ez Kabán is. A kultúrotthon a szocialista-realistá irodalom termékeit közel hozza a néphez, aktív szolgálója a békeknek, a békeharc szent ügyének.

Hajdúbosszormény. Kaba és Püspökladány községekben a Közzeli Könyvtár könyvkiállításait tartották meg.

Egy bolgár kerületi tanács

A ruszei kerületi népi tanács most ült össze IV. rendes ülészakra. A tanács elnöke, dr. Ekrázov, beszámolót tartott, melynek keretében ismertette a tanács eddigi munkájának eredményeit.

tek s ezzel a legtávolabbi falvak lakói számára is biztosították az egészségügyi védelmet. A kerületben 1944 szeptember 9-e előtt egyetlen szülőotthon sem volt, a tanácsok működése nyomán azonban ma már 8 szülőotthon működik. Az utolsó két évben 11 fogászati rendelőt nyitottak meg, holott 1944 előtt egyetlen egyet sem tartott fenn az akkori rendszer. Az egészségvédelem eredményeit mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy 1931-ben még 207 ezrelék volt a gyermekhalandóság és ez 1948-ra már 126 ezrelékre csökkent.

ekkel anyanyelvükön foglalkoznak. Az eredmények felsorolása után Ekrázov, a kerületi népi tanács elnöke rámutatott az elmúlt időszakban elkövetett hibákra is. Rávilágított arra, hogy egyes falvakban a tanácsok nem vették ki részüket a munkából s csupán az elnökség és felkérés tagjaira hárították a feladatokat. Példákkal mutatott rá arra is, hogy néhány falusi tanácsban érvényesült az elleneségek elemek befolyása, akik szabotálták a munkát.

Elmondotta, hogy a kerület jelentős sikereket ért el a gazdasági és kulturális élet fejlesztése terén. A tanácsok munkája következtében nagyszerű fejlődés mutatkozik a termelőszövetkezetek megerősítése és kiterjesztése terén. A legjobban bizonyítja ezt az, hogy amíg a kerületben 1945-ben mindössze 7 termelőszövetkezet működött, addig 1948-ban már a kerület minden falujában megszervezték a termelőszövetkezeteket, amelyek azóta állandó fejlődést mutatnak.

A kerületi helyi népi tanácsok gondoskodása folytán ma már minden faluban van óvoda, ahol a bolgár és török gyermekekkel

A népi tanácsok tagjai, s velük együtt a dolgozók széles tömegei azonban éberrel vizsgálják a nép hatalmának szervezői és időben leleplezték a tanácsok

SZÍNHÁZ

Szellemfi: Rajz János

Vasárnap este a szegedi állami színház élmunkás művésze, Rajz János vendégszerepelt a Csokonai Színház Liliomfi előadásán. A kiemelkedő művész öt esztendővel ezelőtt járt utoljára Debreczenben s most, amikor Szellemfi szerepében újból közönség elé lépett, kitörő lelkesedés, percekig tartó ünneplés fogadta.

népszerűje egyébként szerencsés kezdeményezésnek bizonyulna és több, gondosabb előkészítéssel a színész és együttes-cserék egész-séges művészi versengést biztosítanának vidéki színházaink között.

MŰSOR:

- Október 31., kedd este: Hétköznapok hosi Jozsef Attila-berlet
- November 1., szerda este: Hétköznapok hosi, Ády-berlet
- November 2., csütörtök este: Szabad szel, Berletszünet.
- November 3., péntek este: Hétköznapok hosi Berletszünet.
- November 4., szombat este: Hétköznapok hosi Arany-berlet.
- November 5., vasárnap de. fél 10: Hétköznapok hosi Öreg Kisevői-berlet.
- November 5. vasárnap este: Szerelemi bajtál, Berletszünet.
- November 6., hétfő este: Szerelemi bajtál, Madách-berlet.
- November 7., kedden este 7 órakor: Szabad szel, Berletszünet.

A tanácsok működésének nyomán, egész sor eredmény mutatkozik a kerület egészségvédelmi szolgáló intézkedések területén is. Így például 15 egészségügyi állomást létesítet-

A vidéki színházaknak ez a szí-

